

Sukcesja SKP

– o czym warto pamiętać?

Marcin Barankiewicz
radca prawny
prezes zarządu PISKP

Sukcesja, przekazanie, sprzedaż, dzierżawa stacji kontroli pojazdów powoli staje się tematem bardzo popularnym. Coraz więcej przedsiębiorców albo już jest na emeryturze, albo za chwilę będzie i dlatego też zadają sobie oni pytanie: co zrobić ze swoim majątkiem? W tym konkretnym przypadku chodzi o stację kontroli pojazdów.

Jedną z opcji jest przekazanie stacji młodszemu pokoleniu, czyli np. dzieciom albo wnukom. W osobnym artykule mecenas Rafał Szczerbicki zajął się kwestią fundacji rodzinnych. Kolejną opcją, która też często występuje, jest dzierżawa stacji przez diagnostów. W ich przypadku zmienia się rola z pracowników na przedsiębiorców. Miejsce pracy pozostaje to samo. Od tego momentu pracują na własny rachunek, płacąc co miesiąc czynsz właścicielowi nieruchomości i urzędzeń. Można też wydzierżawić stację innemu przedsiębiorcy. Gdy młodsze pokolenie nie chce przejąć interesu, diagnosty nie są zainteresowani dzierżawą; często jedynym wyjściem jest sprzedaż całej stacji kontroli pojazdów.

W jaki sposób by nie nastąpiła zmiana przedsiębiorcy prowadzącego SKP, czy to poprzez sukcesję, dzierżawę, sprzedaż, bądź na podstawie innego tytułu prawnego, nowemu przedsiębiorcy zależy na tym, żeby zachować ciągłość. To znaczy, żeby stacja kontroli pojazdów działała praktycznie nieprzerwanie. W gruncie rzeczy dochodzi najczęściej do zmian formalno-prawnych. Miejsce i diagnosty pozostają ci sami. Użytkownicy pojazdów, którzy przyjeżdżają na badanie często nawet nie wiedzą, kto jest jej właścicielem, czy też przedsiębiorcą. Kojarzą samo miejsce, gdzie funkcjonuje stacja kontroli pojazdów, i diagnostów, którzy przeprowadzają badania.

Każdy dzień, kiedy stacja nie działa, wiąże się z utratą przychodów, co może być dla przedsiębiorcy bardzo dotkliwe. Utrata przychodów może dotyczyć nie tylko teraźniejszości, ale także przyszłości. Użytkownik pojazdu, któremu kończyła się ważność badania i nie mógł go zrobić, ponieważ stacja była nieczynna, często wybiera inną stację w okolicy. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że na kolejne badanie pojedzie już w to nowe miejsce, a jego dotychczasowa stacja, którą wybierał, straci klienta.

Plany nieprzerwanego funkcjonowania stacji kontroli pojazdów mogą pokrzyżować dwa ważne czynniki, tj. decyzja dyrektora TDT, poświadczająca zgodność wyposażenia stacji kontroli pojazdów oraz certyfikaty VPN i SSL, umożliwiające dostęp do CEPiK.

Warunki prowadzenia SKP

Większość przedsiębiorców zapewne zna te przepisy, a przynajmniej powinna je znać. Warto je jednak przypomnieć. Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” (DzU z 2021 r., poz. 450 ze zm.): *działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia stacji kontroli pojazdów jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. „Prawo przedsiębiorców” i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów.*

Żeby uzyskać wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących SKP, trzeba spełnić wymagania określone w art. 83 ust. 3 ustawy „Prawo o ruchu drogowym”. Zgodnie z nimi stację kontroli pojazdów może prowadzić przedsiębiorca, który:

- 1) posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) nie jest przedsiębiorcą, w stosunku do którego otwarto likwidację lub ogłoszono upadłość;
- 3) nie był prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko dokumentom – dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej;
- 4) posiada wyposażenie kontrolno-pomiarowe oraz warunki lokalowe gwarantujące wykonywanie odpowiedniego zakresu badań technicznych pojazdów zgodnie ze szczegółowymi warunkami przeprowadzania tych badań;
- 5) posiada poświadczenie zgodności wyposażenia i warunków lokalowych z wymaganiami odpowiednio do zakresu

przeprowadzanych badań wpisanego do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów;

6) zatrudnia uprawnionych diagnostów.

Poświadczenie zgodności wyposażenia i warunków lokalowych to nic innego, jak decyzja administracyjna wydawana przez dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego po dokonaniu sprawdzenia stacji kontroli pojazdów. Zachowuje ona ważność do czasu zmiany stanu faktycznego, dla którego została wydana, nie dłużej niż przez 5 lat od daty jego wydania.

Zmiana przedsiębiorcy

Przepisy mówią tylko o zmianie stanu faktycznego, albo upływie czasu, w kontekście ważności tej decyzji. Nie ma mowy o zmianie stanu prawnego, jakim jest zmiana przedsiębiorcy bez względu na tytuł prawny, na podstawie którego ta zmiana się dokonała, czy też dopiero ma się dokonać. Poruszany temat uważam za ważny, ponieważ otrzymuję bardzo dużo telefonów od przedsiębiorców w tej sprawie. Niestety bardzo często plany szybkiej zmiany przedsiębiorcy i nieprzerwanego funkcjonowania SKP krzyżuje właśnie poświadczenie zgodności wyposażenia i warunków lokalowych, które jest wydawane dla konkretnego przedsiębiorcy, czy też przedsiębiorców, gdy mamy do czynienia ze spółką cywilną.

To, jak bardzo te plany mogą zostać pokrzyżowane, zależy w dużej mierze od formy prawnej działania przedsiębiorcy.

Niestety, bardzo dużo stacji jest prowadzonych w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej. Jest to najprostsza forma, ale akurat w przypadku SKP najbardziej kłopotliwa. Przepisy są tak stosowane, że decyzja poświadczająca zgodność wyposażenia i warunków lokalowych jest związana z podmiotem, czyli przedsiębiorcą, który prowadzi stację, a nie z przedmiotem, czyli stacją *sensu stricto* – obiektem spełniającym warunki lokalowe oraz posiadającym wymagane prawem wyposażenie. Mimo że przy zmianie przedsiębiorcy nie dochodzi w ogóle do zmiany stanu faktycznego, czyli warunki lokalowe i wyposażenie nie zmieniają się, do prowadzenia stacji kontroli pojazdów konieczna będzie nowa decyzja poświadczająca zgodność wyposażenia i warunków lokalowych. Zatem przedsiębiorca, który prowadzi SKP w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, jest na najgorszej pozycji. Nie może on w żaden sposób przekazać funkcjonującej stacji nowemu podmiotowi. Można próbować skrócić okres, w którym stacja kontroli pojazdów będzie nieczynna, ale nawet krótkotrwałego przestoju ciężko będzie uniknąć.

W nieco lepszej sytuacji są przedsiębiorcy, którzy prowadzą SKP w ramach spółki cywilnej. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. „Prawo przedsiębiorców” (DzU 2021 r., poz. 162 ze zm.): *przedsiębiorcami są także wspólnicy – spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej*. Oznacza to, że spółka sama w sobie nie jest przedsiębiorcą, tylko jej wspólnicy każdy z osobna. Dlatego też decyzja poświadczająca zgodność wyposażenia i warunków lokalowych

jest wydawana dla przedsiębiorców, wspólników spółki cywilnej. Oznacza to, że dopóki do spółki nie przystąpi nowy wspólnik, czyli nowy przedsiębiorca, stacja może spokojnie funkcjonować; nawet wtedy, gdy z kilku wspólników zostałby jeden. Prowadziłby on stację w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej, a decyzja dyrektora TDT pozostałaby ważna. Sytuacja wygląda inaczej, gdyby w miejsce dotychczasowych wspólników, czy też wspólnika, wstępowali nowi wspólnicy lub wspólnik. Wtedy konieczne byłoby uzyskanie nowej decyzji poświadczającej zgodność wyposażenia i warunków lokalowych, co oczywiście wiąże się z zakłóceniami w funkcjonowaniu stacji, tak jak w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.

Zupełnie inaczej jest w przypadku stacji kontroli pojazdów prowadzonej w formie spółki określonej w kodeksie spółek handlowych, np. spółki jawnej czy spółki z o.o. Naprzeciw wychodzą przepisy kodeksu dotyczące łączenia, podziału i przekształcania spółek.

Zgodnie z art. 494 § 1 „Kodeksu spółek handlowych” z dnia 15 września 2000 r. (DzU z 2020 r., poz. 1526 ze zm.): *spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki*. Z kolei w § 2 tego artykułu określono, że: *na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej*. Przepisy dotyczące podziału spółek są analogiczne. Oznacza to, że w przypadku spółek prawa handlowego nie ma konieczności uzyskiwania nowej decyzji poświadczającej zgodność wyposażenia i warunków lokalowych. Zachowuje ona ważność z mocy prawa. Przepisy ustawy „Prawo o ruchu drogowym” nie zawierają przeszkody, czyli nie stanowią inaczej. Decyzja przechodzi na nowy podmiot. Stacja kontroli pojazdów może funkcjonować bez przeszkód.

Poza poświadczeniem zgodności wyposażenia i warunków lokalowych, warto też pamiętać o certyfikatach VPN i SSL. Każdorazowa zmiana przedsiębiorcy, korekta nazwy, nowy numer NIP, powoduje konieczność unieważnienia dotychczasowych certyfikatów i wyrobienia nowych.

Przymierzając się więc do przekazania stacji kontroli pojazdów, jej dzierżawy, sprzedaży etc., warto wziąć pod uwagę dwa czynniki, które opisałem powyżej. Spodziewam się, że temat sukcesji stacji, czy też zmiany przedsiębiorcy będzie pojawiać się coraz częściej. W swoich planach należy uwzględnić to, że może się nie udać operacja zmiany przedsiębiorcy, przy nieprzerwanym funkcjonowaniu SKP. Dobrze jest o tym wiedzieć wcześniej, zanim taka sytuacja nas zaskoczy. W przypadku pytań lub wątpliwości, przedsiębiorcy zrzeszeni w PISKP mogą skontaktować się z biurem Izby, a wtedy postaramy się wyjaśnić wszelkie wątpliwości. ■